

Zittingsdocument

B9-0199/2022

5.4.2022

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van een verklaring van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid

ingediend overeenkomstig artikel 132, lid 2, van het Reglement

over de situatie in Afghanistan, met name op het gebied van vrouwenrechten (2022/2571(RSP))

Michael Gahler, Željana Zovko, Rasa Juknevičienė, Frances Fitzgerald, David McAllister, Maria da Graça Carvalho, Rosa Estaràs Ferragut, Agnès Evren, David Lega, Ewa Kopacz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Aušra Maldeikienė, Tom Vandenkendelaere, Isabel Wiseler-Lima

namens de PPE-Fractie

B9-0199/2022

**Resolutie van het Europees Parlement over de situatie in Afghanistan, met name op het gebied van vrouwenrechten
(2022/2571(RSP))**

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Afghanistan,
- gezien het Handvest van de Verenigde Naties,
- gezien resoluties 1368 (2001), 1373 (2001), 2210 (2015), 2344 (2017), 2513 (2020) en 2593 (2021) van de VN-Veiligheidsraad,
- gezien de gezamenlijke koersbepaling van de EU en Afghanistan inzake migratie van 2 oktober 2016,
- gezien de Samenwerkingsovereenkomst inzake partnerschap en ontwikkeling tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Islamitische Republiek Afghanistan, anderzijds, van 18 februari 2017¹,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 24 juli 2017 over “bouwstenen voor een EU-strategie ten aanzien van Afghanistan” (JOIN(2017)0031),
- gezien de voltooiing van de terugtrekking van de strijdkrachten van de Verenigde Staten uit Afghanistan op 30 augustus 2021,
- gezien het feit dat de taliban op 7 september 2021 hebben meegedeeld een overgangsregering te vormen,
- gezien de internationale donorconferentie van de VN over Afghanistan, die op 13 en 14 september 2021 in Genève werd gehouden,
- gezien de conclusies van de Raad van 15 september 2021 over Afghanistan,
- gezien de conferentie op hoog niveau “Afghan Women Days” die op 1 en 2 februari 2022 in het Europees Parlement plaatsvond,
- gezien resolutie 2626 (2022) van de VN van 17 maart 2022 over de situatie in Afghanistan, waarbij het mandaat van de bijstandsmissie van de VN in Afghanistan met een jaar werd verlengd,
- gezien de verklaring van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid namens de Europese Unie van 28 maart 2022 waarin wordt opgeroepen tot onmiddellijke heropening van middelbare scholen voor meisjes in

¹ PB L 67 van 14.3.2017, blz. 3.

Afghanistan,

- gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens,
 - gezien het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen van 1979,
 - gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat Afghanistan tijdens het talibanbewind in de jaren ‘90 van de vorige eeuw het belangrijkste toevluchtsoord en operationeel hoofdkwartier was van internationale terroristische organisaties, met name Al Qaida, dat verantwoordelijk was voor talloze barbaarse terroristische aanslagen op burgers in Azië, Afrika, Australië, Europa en de VS en voor de aanslag op 11 september 2001 in de Verenigde Staten, waarbij bijna drieduizend mensen van meer dan negentig nationaliteiten om het leven kwamen en die de dodelijkste aanslag in de geschiedenis van de mensheid was;
- B. overwegende dat die barbaarse aanslag in de Verenigde Staten twintig jaar geleden aanleiding gaf tot resolutie 1368 (2001) van de VN-Veiligheidsraad en tot de door de VS geleide interventie in Afghanistan in 2001, die heeft geleid tot de omverwerping van het talibanregime en de ontmanteling en neergang van Al Qaida en andere wereldwijde jihadistische organisaties, maar dat de in dit verband geboekte vooruitgang momenteel ernstig wordt bedreigd;
- C. overwegende dat de NAVO en de geallieerde landen in Afghanistan aanwezig waren sinds de val van de taliban in 2001; overwegende dat de Verenigde Staten in april 2021, na drie jaar onderhandelen met de taliban, hebben aangekondigd hun troepen uiterlijk op 11 september 2021 volledig terug te trekken; overwegende dat de terugtrekking van de NAVO- en geallieerde troepen in augustus 2021 werd voltooid;
- D. overwegende dat de taliban daarna snel zijn opgerukt in het door de regering gecontroleerde gebied; overwegende dat het Afgaanse leger en de Afgaanse veiligheidstroepen niet in staat waren voor een doeltreffende defensie te zorgen en dat president Ashraf Ghani het land heeft moeten ontvluchten; overwegende dat de taliban daarna de volledige controle over het land hebben heroverd en opnieuw het Islamitisch Emiraat Afghanistan hebben uitgeroepen;
- E. overwegende dat de taliban op 7 september 2021 hebben meegedeeld een uitsluitend uit mannen bestaande overgangsregering te vormen, met als premier Mohammad Hassan Akhund, het hoofd van het belangrijkste beslissingsorgaan van de taliban; overwegende dat bij de vorming van de overgangsregering van de taliban geen rekening is gehouden met de eerdere belofte om een inclusieve regering te vormen;
- F. overwegende dat het Ministerie van Vrouwenzaken is opgedoekt; overwegende dat de taliban het vrouwen onmogelijk maken een leidinggevende positie te bekleden, vrouwelijke leiders, ambtenaren en activisten vervolgen en demonstraties voor vrouwenrechten uiteenslaan; overwegende dat vrouwen in het openbare leven geen activiteiten meer kunnen ontplooiën, waarmee alle vooruitgang die in de periode 2001-2021 op het gebied van vrouwenrechten werd geboekt, is teruggedraaid;

- G. overwegende dat de EU de oprichting van een forum van Afghaanse vrouwelijke leiders steunt en dit beschouwt als een eerste stap op weg naar de verwezenlijking van een gestructureerd en permanent platform voor Afghaanse vrouwen met uiteenlopende achtergronden, bedoeld om een inclusieve dialoog tussen Afghaanse vrouwen uit verschillende sectoren op gang te brengen en te waarborgen dat de standpunten van deze vrouwen meegewogen worden in het kader van een nationale dialoog over Afghanistan en onder de aandacht van de door de taliban benoemde feitelijke regering en de internationale gemeenschap worden gebracht;
- H. overwegende dat de taliban het verbod voor meisjes ouder dan 12 (zesde klas) om onderwijs te volgen voor onbepaalde tijd hebben verlengd; overwegende dat hierdoor meer dan een miljoen Afghaanse meisjes niet naar de middelbare school kunnen en dat dit een schending vormt van het grondrecht van alle kinderen op onderwijs, zoals verankerd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens;
- I. overwegende dat de nieuwe beleidsmaatregelen van de talibanregering enorme gevolgen hebben voor de mogelijkheden van vrouwen om zelf in hun levensonderhoud te voorzien, waardoor veel vrouwen in armoede vervallen en vooral veel vrouwelijke gezinshoofden in grote problemen komen; overwegende dat hierdoor het gevaar toeneemt dat vrouwen worden uitgebuit of het slachtoffer worden van mensenhandel met het oog op gedwongen huwelijken, seksuele uitbuiting of dwangarbeid;
- J. overwegende dat de situatie op het gebied van de godsdienstvrijheid sinds de machtsovername door de taliban ernstig is verslechterd; overwegende de taliban zich schuldig maken aan het intimideren, bedreigen en mishandelen van leden van religieuze minderheden, en terroristische aanslagen tegen hen plegen;
- K. overwegende dat de buitenlandse tegoeden van de centrale bank van Afghanistan (Da Afghanistan Bank) nog steeds bevroren zijn en dat er economische sancties van kracht zijn; overwegende dat de economie en de bankensector nieuw leven moet worden ingeblazen; overwegende dat de algehele economische situatie nog steeds onzeker is en dat Afghanistan een van de meest hulpbehoevende landen ter wereld is; overwegende dat Afghanistan momenteel getroffen wordt door de ergste droogte in decennia;
- L. overwegende dat er in november 2021 in Doha, Qatar, directe besprekingen hebben plaatsgevonden tussen de Europese Unie en de taliban; overwegende dat de EU sinds begin 2022 weer fysiek, doch slechts met een gering aantal mensen, in Afghanistan aanwezig is voor humanitaire doeleinden en om de humanitaire situatie te monitoren; overwegende dat het feit dat de EU weer in Kabul aanwezig is niet betekent dat zij het talibanregime erkent;
- M. overwegende dat de Europese Unie diverse projecten heeft opgezet om het onderwijs te ondersteunen, om mensen te steunen bij het voorzien in hun levensonderhoud en om de volksgezondheid te beschermen, onder meer ten behoeve van vluchtelingen, migranten en binnenlands ontheemden, en dat zij hiervoor in totaal 268,3 miljoen EUR ter beschikking heeft gesteld; overwegende dat deze financiering via VN-agentschappen wordt verstrekt; overwegende dat de ontwikkelingshulp van de EU echter nog steeds opgeschort is;

- N. overwegende dat de bijstandsmissie van de VN in Afghanistan (de belangrijkste internationale vertegenwoordiging ter plaatse) zich zal concentreren op een aantal belangrijke activiteiten, waaronder het coördineren van de verlening van humanitaire bijstand, het verstrekken van essentiële goederen, het geven van voorlichting, het beschikbaar stellen van geschikte kantoorruimtes voor gesprekken tussen Afghaanse actoren en de internationale gemeenschap, het bevorderen van goed bestuur, de rechtsstaat en de mensenrechten, en het ondersteunen en bevorderen van gendergelijkheid;
- O. overwegende dat de mensenrechtensituatie nog altijd een punt van zorg is; overwegende dat er zeer regelmatig meldingen zijn van represailles tegen voormalige regeringsfunctionarissen, standrechtelijke executies en gedwongen verdwijningen van voormalige leden van veiligheidstroepen, en dat dergelijke handelingen in strijd zijn met de toegezegde amnestie; overwegende dat leden van minderheidsgroepen en maatschappelijke organisaties nog altijd het slachtoffer zijn van geweld en intimidatie; overwegende dat het aantal kindhuwelijken zowel in plattelandsgebieden als in steden is toegenomen, en dat hiermee vaak economische kwesties worden opgelost of familiebanden worden hersteld;
- P. overwegende dat de VN een oproep heeft gedaan om 4,4 miljard USD bijeen te brengen om in de kritieke behoeften van Afghanen te voorzien en om honger, ziekte, ondervoeding, overlijden en ontheemding te bestrijden; overwegende dat er nog eens 3,6 miljard USD nodig is ter ondersteuning van essentiële sociale programma's; overwegende dat uit ramingen van de VN blijkt dat het aantal personen dat in armoede leeft medio 2022 op 97 % zou kunnen liggen en dat volgens de VN het armoedecijfer in september 2021 op 72 % lag;
- Q. overwegende dat betrouwbare bronnen melden dat Afghanistan opnieuw een toevluchtsoord voor terroristische groeperingen aan het worden is; overwegende dat er momenteel in Afghanistan een groot en steeds groter wordend aantal internationaal erkende terroristische organisaties actief is, waaronder Al Qaida, de Islamitische beweging van Oezbekistan, Katibat al-Imam al-Bukhari en de Islamitische partij van Turkestan, en dat veel van deze organisaties steeds meer Afghaanse strijders rekruteren; overwegende dat ISIS-K een deel van oostelijk Afghanistan onder controle heeft en financiële steun lijkt te ontvangen van ISIS-leden in Syrië en Irak; overwegende dat de taliban en mondiale jihadistische organisaties als Al Qaida nog altijd nauwe ideologische en politieke banden hebben en dat deze banden naar verwachting in de loop der tijd steeds nauwer zullen worden;
1. betreurt de gewelddadige overname van Afghanistan door de taliban en weigert hun huidige regering te erkennen; spreekt zijn grote bezorgdheid uit over de toekomst van Afghanistan, aangezien het Afghaanse volk beroofd is van de grondrechten en vrijheden die het de afgelopen 20 jaar heeft genoten;
 2. herinnert eraan dat de aanpak van de EU ten aanzien van Afghanistan sinds de machtsovername door de taliban gebaseerd is op vijf leidende beginselen: alle buitenlanders en Afghanen die het land wensen te verlaten, moeten kunnen vertrekken, alle mensenrechten moeten worden geëerbiedigd, er moeten humanitaire operaties kunnen worden uitgevoerd, er moet voorkomen worden dat Afghanistan een

uitvalsbasis wordt voor terrorisme of dat terrorisme vanuit Afghanistan wordt geëxporteerd, en er moet een inclusieve en representatieve regering worden aangesteld;

3. stelt vast dat negen maanden nadat de taliban aan de macht kwamen alle zorgen die door de internationale gemeenschap met betrekking tot de taliban werden geuit helaas zijn bewaarheid en dat niet is voldaan aan de ijkpunten die zijn vastgelegd in de leidende beginselen; betreurt dat de progressie die de afgelopen twee decennia in Afghanistan op het gebied van de democratie werd geboekt, ongedaan is gemaakt;
4. is ernstig bezorgd over de aanhoudende humanitaire, economische en vluchtelingen crisis in Afghanistan; spreekt zijn diepe bezorgdheid uit over de verslechterende mensenrechtensituatie in Afghanistan en de onstabiele veiligheidssituatie in het land;
5. wijst op het treurige feit dat de rechten van vrouwen en meisjes nergens in de wereld zo onder druk staan als in Afghanistan; betreurt dat de vooruitgang die de afgelopen 20 jaar met betrekking tot de rechten van vrouwen en meisjes werd geboekt, door de taliban weer ongedaan is gemaakt; is ingenomen met het principiële standpunt van de EU dat de eerbiediging van de internationale mensenrechtennormen en -verdragen, waaronder eerbiediging van de rechten van vrouwen en meisjes, een van de voorwaarden is voor toekenning van ontwikkelingshulp aan Afghanistan;
6. spreekt zijn afschuw uit over het feit dat in Afghanistan sprake is van vrouwelijke genitale verminking, gendergerelateerd geweld en discriminatie van vrouwen, en dat er op grote schaal kindhuwelijken voorkomen; vindt het belangrijk dat aandacht wordt besteed aan risicogroepen, zoals vrouwelijke parlementsleden, journalisten, rechters en onderzoekers;
7. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan om met betrekking tot Afgaanse vrouwen hun verantwoordelijkheid te nemen en te werken aan snelle oplossingen voor deze vrouwen in de vorm van humanitaire steun en bijstand, de mogelijkheid voor vrouwen om in Afghanistan en daarbuiten hun stem te laten horen en onbelemmerde toegang tot gezondheidszorg en basishygiëne; wijst erop dat de politieke participatie van vrouwen, het uitbannen van analfabetisme en het waarborgen van de toegang van meisjes en vrouwen tot onderwijs en economische middelen kwesties zijn die een belangrijke pijler van het EU-beleid ten aanzien van Afghanistan vormen;
8. betreurt het besluit van de taliban om het verbod voor meisjes ouder dan 12 (zesde klas) om onderwijs te volgen voor onbepaalde tijd te verlengen; wijst erop dat onderwijs een grondrecht is van elk mens; wijst erop dat het verbod van de taliban op beroepsuitoefening door vrouwen bedoeld is om te voorkomen dat vrouwen in de samenleving een rol van betekenis spelen;
9. veroordeelt met klem de beleidsmaatregelen van de talibanregering waardoor vrouwen en meisjes hun fundamentele rechten niet kunnen uitoefenen en niet in hun fundamentele behoeften kunnen voorzien, zoals de uitoefening van beroepsactiviteiten en de mogelijkheid om binnen of buiten het land te reizen zonder te worden begeleid door een mannelijk familielid; staat erop dat deze beleidsmaatregelen per direct worden teruggedraaid;

10. dringt erop aan dat gewaarborgd wordt dat EU-financiering voor onderwijs alleen wordt verstrekt aan provincies of districten waar vrouwen en meisjes niet van school worden geweerd; is van mening dat in gebieden waar vrouwen en meisjes niet naar school mogen reeds toegewezen middelen herverdeeld moeten worden en ten goede moeten komen aan organisaties die opkomen voor de rechten van vrouwen en meisjes in Afghanistan, waaronder organisaties die alternatief onderwijs bieden aan meisjes die niet naar school mogen;
11. veroordeelt elke vorm van represaille tegen alle verdedigers van de mensenrechten, waaronder personen die zich inzetten voor de rechten van vrouwen en meisjes, en hoopt dat de EU met haar diplomatieke inspanningen demonstranten en andere activisten kan beschermen en druk kan uitoefenen op de Taliban om een einde te maken aan de schending van rechten; dringt bij Afghanistan aan op onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van alle verdedigers van de mensenrechten, vrouwelijke demonstranten, gewetensgevangenen, journalisten, academici en voormalige overheidsmedewerkers en leden van veiligheidstroepen die louter wegens het feit dat zij hun recht op vrijheid van meningsuiting en vreedzame vergadering uitoefenden, gevangen zijn genomen en zijn veroordeeld;
12. spreekt zijn afschuw uit over het toenemende aantal meldingen van moorden op, geweld tegen en intimidatie van christenen, Hazaren en andere minderheden, en het feit dat de christelijke gemeenschap en de Hazara-gemeenschap nu uiteenvallen omdat zij vervolgd worden; benadrukt dat de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging te allen tijde gewaarborgd en beschermd moet worden;
13. benadrukt dat alles in het werk moet worden gesteld om ervoor te zorgen dat er op niet-discriminerende wijze en in overeenstemming met alle internationale regels en normen humanitaire bijstand kan worden verleend aan kwetsbare groepen in de Afghaanse samenleving;
14. staat erop dat de Taliban hun toezeggingen inzake terrorismebestrijding gestand doen, in die zin dat zij onder meer voorkomen dat Al Qaida, Da'esh, ISIS-K en andere terroristische groeperingen en personen gebruikmaken van het grondgebied van Afghanistan om de veiligheid van andere landen te bedreigen of aan te tasten, dat zij leden van deze groeperingen geen toevluchtsoord bieden en dat zij voorkomen dat deze groeperingen strijders rekruteren, trainingen geven of fondsen werven; uit zijn bezorgdheid over het feit dat deze toezeggingen niet worden nagekomen;
15. dringt er bij alle betrokken partijen op aan meer inspanningen te leveren om alle netwerken waarmee terrorisme wordt gefinancierd te ontmantelen, onder meer door een einde te maken aan het misbruik van het Hawala-systeem voor het overmaken van geld en internationale donaties in dit kader, om radicalisering, extremisme en de rekruteringsmethoden die Afghaanse terroristische organisaties nog steeds hanteren tegen te gaan;
16. neemt kennis van het feit dat de Europese Unie weer in Kabul aanwezig is om humanitaire hulp te coördineren en om de humanitaire situatie te monitoren; wijst er nadrukkelijk op dat dit niet betekent dat de EU het Talibanregime erkent;
17. wijst erop dat de huidige situatie in Afghanistan niet bevorderlijk is voor de stabiliteit in

de regio; benadrukt dat er nu een grotere verantwoordelijkheid voor de situatie in Afghanistan bij de buurlanden en andere mogendheden in de regio ligt, die moeten voorkomen dat de instabiliteit zich buiten de grenzen van Afghanistan uitbreidt; wijst er nogmaals op dat de EU in dit verband de samenwerking met de Centraal-Aziatische landen, met name Oezbekistan en Tadzjikistan, moet versterken; wijst er op dat China en Pakistan een belangrijke en wellicht constructieve rol kunnen spelen door stabiliteit in de regio te bevorderen en extremistische en terroristische groeperingen in Afghanistan geen veilige haven te bieden;

18. pleit nogmaals voor de vorming van een representatieve en verkozen regering waarin vrouwen en minderheidsgroepen een rol van betekenis kunnen spelen en die de etnische en culturele diversiteit in het land weerspiegelt; wijst erop dat verantwoordingsplicht, behoorlijk bestuur, het bieden van duurzame bescherming aan de bevolking, met inbegrip van armoedebestrijding en het scheppen van werkgelegenheid, toegang tot maatschappelijke dienstverlening en gezondheidszorg, onderwijs en de bescherming van fundamentele vrijheden en mensenrechten bepalend zijn voor de ontwikkeling van Afghanistan op de lange termijn;
19. spreekt zijn bezorgdheid uit over het feit dat de huidige Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne kan leiden tot een verdere toename van de voedseltekorten en ondervoeding in Afghanistan, omdat deze oorlog ertoe kan leiden dat er aanzienlijke graantekorten ontstaan;
20. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de speciale gezant van de EU voor Afghanistan, de nationale parlementen van de lidstaten en het Amerikaanse Congres.